

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

ул. „Григор Прличев“, бр. 5, 1000 Скопје, РС Македонија
Централа: +389 2 3114 733 телефон/факс.: +389 2 3 222 225
Електронска адреса: kontakt@imj.ukim.edu.mk
Веб-страница: www.imj.ukim.edu.mk

VII меѓународна научна конференција
**„МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА НАУЧНИ
ИСТРАЖУВАЊА“**

(Скопје, 19 – 20 октомври 2022 г.)

Меѓународен организациски одбор

д-р Елена Јованова-Грујовска, н. сов./ред. проф. (директорка на Институтот)

д-р Лидија Тантуровска, н. сов./ред. проф. (претседателка на Одборот)

д-р Борче Арсов, в. н. сор./вонр. проф. (секретар)

д-р Катица Трајкова, н. сов./ред. проф.

д-р Веселинка Лаброска, н. сов./ред. проф., дописен член на МАНУ

д-р Александра Ѓуркова, н. сов./ред. проф.

д-р Весна Костовска, н. сов./ред. проф.

д-р Снежана Петрова-Џамбазова, в. н. сор./вонр. проф.

акад. Јан Соколовски (Вроцлав)

д-р Вера Смоле (Љубљана)

д-р Емине Инанир (Истанбул)

д-р Макеј Кавка (Краков)

д-р Ален Калајџија (Сараево)

д-р Жарко Бошњаковиќ (Нови Сад)

д-р Наталија Бороникова (Перм)

д-р Бранко Тошовиќ (Грац)

д-р Станислав Станковиќ (Косовска Митровица)

д-р Борјана Прошев-Оливер (Загреб)

Почесни членови на Меѓународниот организациски одбор

д-р Мито Аргировски, н. сов.

д-р Љубица Станковска, н. сов.

д-р Марија Коробар-Белчева, н. сов.

д-р Димка Митева, н. сов.

д-р Васил Дрвошанов, н. сов.

д-р Стоја Поп-Атанасова, н. сов.

ПРОГРАМА

19 октомври (среда) 2022 година

9:30 – 10:00 Регистрација на учесниците

10:00

**ОТВОРАЊЕ НА МЕЃУНАРОДНАТА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
(амфитеатар на ИМЈ)**

10:00 – 10:10 – Поздравни говори

10:10 – 10:20 – Промоција на Зборникот од **VI Меѓународна научна
конференција „МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА
НАУЧНИ ИСТРАЖУВАЊА“**

11:00 – 13:00 – РАБОТЕН ДЕЛ

15:00 – 17:00 – РАБОТЕН ДЕЛ

20 октомври (четврток) 2022 година

10:00 – 12:00 – РАБОТЕН ДЕЛ

19 октомври (среда) 2022 година

11:00 – 13:00 – Сесија 1, претпладне (амфитеатар на ИМЈ)

Модератори: Борче Арсов, Марина Спасовска

Димитар ПАНДЕВ, Марија ПАНДЕВА

ПАНОРАМСКИ ПОГЛЕД ВРЗ ЕКСЦЕРПЦИЈАТА ВО ГРАМАТИКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН ЈАЗИК НА КОНЕСКИ (ПРВ ДЕЛ), СО ПОСЕБЕН ОСВРТ ВРЗ ПРВОТО ИЗДАНИЕ ОД 1952 ГОДИНА

Андријана ПАВЛОВА, Борче АРСОВ

ИНВЕНТАРОТ НА ГЛАГОЛСКИТЕ ФОРМИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК НИЗ ПРИЗМАТА НА КОНЕСКИ (1967) И НА ЛАНТ (1952)

Марина СПАСОВСКА, Марина ДАНИЛОВСКА

'ДИСТАНЦИРАНИТЕ ФОРМИ' ВО ГРАМАТИКИТЕ НА ХОРАС ЛАНТ И НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ

Сунчица ТРИФУНОВСКА ЈАНИК

ИЗРАЗУВАЊЕ НА НЕГАЦИЈАТА ВО ГРАМАТИКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН ЈАЗИК ОД БЛАЖЕ КОНЕСКИ

Февзудина САРАЧЕВИЌ, Лилјана МИТКОВСКА

АНАЛИЗА НА ИНТЕРАКТИВНИОТ ДИСКУРС ВО ГРАМАТИКИТЕ НА КОНЕСКИ И НА ЛАНТ

Славчо КОВИЛОСКИ

КУЛТУРНО-ИСТОРИСКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВО ВОВЕДОТ И ПРЕДГОВОРОТ НА ГРАМАТИКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН ЈАЗИК ОД ХОРАС ЛАНТ

Дискусија

Пауза за ручек

15:00 – 17:00 – Сесија 1, попладне (амфитеатар на ИМЈ)

Модератори: Елена Јованова-Грујовска, Виолета Јанушева

Елена ЈОВАНОВА-ГРУЈОВСКА и Весна КОСТОВСКА

ОПСЦЕНАТА ЛЕКСИКА ВО МАКЕДОНСКИТЕ НАРОДНИ ЕРОТСКИ ПРИКАЗНИ

Виолета НИКОЛОВСКА

МЕТАФОРИЗАЦИЈАТА ВО ПОЛИСЕМИЈАТА ВООПШТО И ВО ПОЕЗИЈАТА

Виолета ЈАНУШЕВА

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКИТЕ СТАТИИ НА НОВИНАРСКИОТ ПОТСТИЛ

Искра ТАСЕВСКА ХАЦИ-БОШКОВА

КНИЖЕВНОЕСТЕТСКИТЕ И СТИЛСКИТЕ МОЖНОСТИ НА ЛИТЕРАТУРАТА ЗА ДЕЦА

Васка ТАШОВА

ЛИНГВОСТИЛИСТИЧКИ ОСОБЕНОСТИ НА ЕПИТЕТОТ ВО СОВРЕМЕНАТА МАКЕДОНСКА ПРОЗА

Дискусија

**11:00 – 13:00 – Сесија 2, претпладне (сала на ИМЈ)
Модератори: Лидија Тантуровска, Људмил Спасов**

Људмил СПАСОВ, Далибор ЈОВАНОВСКИ
ЛИЧНОСТА И ДЕЛОТО НА КОНСТАНТИН МИЛАДИНОВ ВО ЈУЖНОСЛОВЕНСКОТО МИЛЈЕ
(ВО ЧЕСТ НА 100 ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО НА ТОДОР ДИМИТРОВСКИ)

Лидија ТАНТУРОВСКА
ЗА ЕДНА ЈАЗИЧНА ПОЈАВА ОБРАБОТЕНА ОД ТОДОР ДИМИТРОВСКИ

Димка МИТЕВА
НАУЧНИ МИГОВИ ОД ЖИВОТОТ НА ПРОФ. ТОДОР ДИМИТРОВСКИ

Веселинка ЛАБРОСКА, Катица ТРАЈКОВА
НАЗИВИТЕ ЗА ОБЕТКИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК НИЗ ИСТОРИЈАТА

Катица ТОПЛИСКА-ЕВРОСКА, Олгица ДОДЕВСКА-МИХАЈЛОВСКА
БЛАГИТЕ ЈАДЕЊА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ ПРАЗНУВАЊА (ЕТНОЛИНГВИСТИЧКИ
ПРИСТАП)

Лилјана МАКАРИЈОСКА, Мери ЦУБАЛЕВСКА
ЛЕКСИКАТА ВО РОМАНОТ „ДОЛНА ЗЕМЈА“ ОД БЛАГОЈА РИСТЕСКИ-ПЛАТНАР

Дискусија

**15:00 – 17:00 – Сесија 2, попладне (сала на ИМЈ)
Модератори: Снежана Петрова-Џамбазова, Ана Витанова Рингачева**

Лилјана МАКАРИЈОСКА, Бисера ПАВЛЕСКА-ГЕОРГИЕВСКА
СЕМЕЈНИОТ ЖИВОТЕН ЦИКЛУС (РАЃАЊЕ, СТАПУВАЊЕ ВО БРАК И СМРТ) ВО
МАКЕДОНСКАТА ФРАЗЕОЛОГИЈА

Фани СТЕФАНОВСКА-РИСТЕСКА
СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА НА ФРАЗЕМИТЕ СО КОМПОНЕНТА КУЧЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ И
ВО ПОЛСКИОТ ЈАЗИК

**Драгана КУЗМАНОВСКА, Ана ВИТАНОВА РИНГАЧЕВА, Биљана ИВАНОВА,
Снежана КИРОВА**
ЕТНОНИМСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ (АНАЛИЗА НА ГЕРМАНСКИ И АНГЛИСКИ
ФРАЗЕОЛОШКИ КОРПУС И ПРИКАЗ НА НИВНИ МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ)

Кристина ДИМОВСКА
ВИДОВИ НА ПАРЕМИОЛОШКИ ИСКАЗИ И НИВНИ ПРИМЕРИ ВО МАКЕДОНСКИОТ
ПРЕВОД НА ДВЕТЕ КУЛИ ОД ЏОН ТОЛКИН

Кристина ТОДОРОВСКА, Људмил СПАСОВ
СПОРЕДБА НА НАЧИНИТЕ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА КАТЕГОРИЈАТА ВИД МЕЃУ
МАКЕДОНСКИОТ И АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК

Марија ПАНДЕВА
СУБЈУНКТИВОТ ВО КЛЕТВИТЕ И ВО БЛАГОСЛОВИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО
ШПАНСКИОТ ЈАЗИК

Дискусија

**11:00 – 13:00 – Сесија 3, претпладне (сала на ИМЛ)
Модератори: Александра Ѓуркова, Елмира Ресиќ**

Елени БУЖАРОВСКА

КОНДИЦИОНАЛНИТЕ КОНСТРУКЦИИ СО ДОКОЛКУ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК И НИВНАТА УЛОГА ВО „ВРАЌАЊЕТО“ НА ПОТЕНЦИЈАЛНОТО БИ

Христина АНГЕЛЕСКА, Александра ЃУРКОВА

МОДАЛНИТЕ ЗБОРОВИ ВО РОМАНОТ „ДВЕ МАРИИ“ ОД СЛАВКО ЈАНЕВСКИ

Давор ЈАНКУЛОСКИ

ЗА АФИРМАЦИЈАТА НА КОНСТРУКЦИИТЕ СО ИМА И Н/Т ПАРТИЦИП ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА

Бојан СОФРОНИЕВСКИ, Бранислав ГЕРАЗОВ, Веселинка ЛАБРОСКА

АЛГОРИТАМ ЗА АКЦЕНТИРАЊЕ НА ЗБОРОВИ ЗА СИСТЕМИ ЗА СИНТЕЗА НА ГОВОР

Снежана ПЕТРОВА-ЏАМБАЗОВА

ЈАЗИКОТ И ЛЕКТУРАТА ВО СОВРЕМЕНАТА МАКЕДОНСКА ПРОЗА

Elmira RESIĆ

GLAGOLSKA SINTAGMA U BOSANSKOM JEZIKU I PROCES ELIPSE

20 октомври (четврток) 2022 година

10:00 – 12:00 – Сесија 1, претпладне (амфитеатар на ИМЈ):

Модератори: Веселинка Лаброска, Борјана Прошев-Оливер

Стефан СПАСОВСКИ, Благоја ТОДОРОВСКИ, Бранислав ГЕРАЗОВ, Томислав КАРТАЛОВ, Веселинка ЛАБРОСКА, Зоран ИВАНОВСКИ

СИСТЕМ ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ МАКЕДОНСКИ ТЕКСТ ВО ЗНАКОВЕН ЈАЗИК

Борјана ПРОШЕВ-ОЛИВЕР

ИМАГОЛОШКА АНАЛИЗА НА УЧЕБНИЦИТЕ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ЗА СТРАНЦИ

Nika PAVLETIĆ, Miljana ČORA

JEZIKOVNA ANKSIOZNOST PRI MAKEDONSKIH GOVORCIN PRI UČENJU SLOVENŠČINE KOT TUJEGA JEZIKA

Jasmin HODŽIĆ

MAKEDONSKI I BOSANSKI JEZIK IZMEĐU JEZIČKE PRAVDE I JEZIČKOG IMPERIJALIZMA

Тетјана ФЕЦАН

УКРАЌНСЬКА ДІАСПОРА ТУРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ: ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ

Магдалена СИМИОНСКА

ПРИМЕНАТА НА СТАНДАРДИТЕ НА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ ВО НАУКАТА ВО ДЕЛОТО ЕТИКА НА НАУКАТА НА ДЕЈВИД Б. РЕСНИК ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Дискусија

**10:00 – 12:00 – Сесија 2, претпладне (Сала на ИМЈ)
Модератори: Катица Трајкова, Харис Катовиќ**

Васил ДРВОШАНОВ

КОН ТУРЦИЗМИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ХИДРОГРАФИЈАТА ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГОВОРИ

Haris ĆATOVIĆ

LEKSIČKI DIJALEKTIZMI HERCEGOVAČKE PROVENIJENCIJE U BOSANSKOM JEZIKU NA PRIMJERU GRAĐE PROJEKTA BOSANSKONERCEGOVAČKI DIJALEKATSKI KOMPLEKS

Hadžem HAJDAREVIĆ

SLOVO O TZV. JEZIČKIM “GREŠKAMA” NAPREMA POSTOJEĆE PRAVOPISNE NORME U STANDARDNOM BOSANSKOM JEZIKU I NAPREMA ODREĐENOGA KONKRETNOG DIJALEKATSKOG KONTEKSTA (NA LEKSIČKIM OBLICIMA IZ DOLINE RIJEKE SUTJESKE - JUGOISTOČNA BOSNA)

Alen KALAJDŽIJA

SUGLASNIK H ETIMOLOŠKOG PORIJEKLA U BOSANSKOJ JEZIČKOJ TRADICIJI I NORMI: S MOGUĆIM UPOREDNICAMA U SLAVENSKIM JEZICIMA

Nihada IBRIŠIMOVIĆ

APELATIVNE POTVRDE GEOGRAFSKIH TERMINA GRIGORJANOVA RJEČNIKA U BOSANSKOME JEZIKU NA UZORKU ILIJAŠKE TOPONIMIJE

Diana STOLAC, Vesna GRAHOVAC-PRAŽIĆ

RUKOPISNA BAŠTINA ŠIME STARČEVIĆA

Александра ГЕЦОВСКА

ЕТИМОЛОГИЈАТА И МАКЕДОНСКИТЕ ГРАМАТИКИ

Дискусија

12:15 – ЗАТВОРАЊЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈАТА (амфитеатар на ИМЈ)

Времетраењето на излагањата е ограничено на 10 минути, а времетраењето на дискусијата (на еден дискусант) е ограничено на 5 минути.

Екскурзија: Како дел од манифестацијата „Отворени денови на Институтот за македонски јазик“, во чиешто рамки се одржува VII меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, на **20** и на **21 октомври 2022 година (четврток и петок)**, планирана е дводневна екскурзија во Дојран, на која се поканети сите учесници на Конференцијата. Поаѓањето кон Дојран ќе биде на 20 октомври по затворањето на Конференцијата. За сите детали поврзани со екскурзијата дополнително ќе бидете известени по електронски пат.